

операцій; 8) нестачі матеріальних цінностей та збитки, виявлені ревізією, їх обґрунтованість і відповідальність конкретних посадових осіб – експертизою узагальнюються всі об'єкти експертного дослідження, в межах яких ревізією виявлені зловживання, нестачі та збитки, уточнюються розміри цих збитків, їх відповідність даним бухгалтерського обліку, матеріалам правоохоронних органів, обґрунтовується достовірність встановлення матеріальної відповідальності конкретних працівників і посадових осіб підприємства, уточнюється розмір відшкодування завданих збитків в розрізі винних осіб.

Література

1. Бруханський Р. Ф. Судово-бухгалтерська експертиза / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 246 с.
2. Бруханський Р. Ф. Модернізація Державної податкової служби України: проблеми та перспективи / Р. Ф. Бруханський // Наука молода. – Тернопіль : Економічна думка, 2006. – № 5. – С. 93-99.
3. Бруханський Р. Ф. Стратегічні пріоритети оптимізації контрольно-ревізійних процедур в АПК України / Р. Ф. Бруханський // Облік і контроль на підприємствах АПК: стан та перспективи розвитку: у 2 частинах. – Ч.1. – Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 10-11 жовтня 2008. – К.: КНЕУ, 2008. – С. 28-30.

Тарасюк Ю.

Тернопільський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ РОСЛИННИЦТВА

Незважаючи на семирічну практику дії П(Б)БО 30 «Біологічні активи», в діяльності сільськогосподарських підприємств організація обліку біологічних активів до цих пір залишається проблематичною. Серед основних причин такого стану є недосконалість методології обліку поточних біологічних активів, зокрема, рослинництва за справедливою вартістю та, відповідно, проблемність застосування на практиці відповідних методик такого обліку.

На нашу думку, оцінка поточних біологічних активів рослинництва за справедливою вартістю, а, отже, і їх балансове узагальнення доцільне лише в окремих випадках. До таких випадків ми відносимо: 1) залучення до статутного капіталу інвестицій; 2) реорганізацію підприємства; 3) вихід з підприємства учасника; 4) оцінка застави під кредитування, підведення підсумків роботи та ряд інших подій, які вимагають оцінки активів за ринковою ціною. У цих випадках користувачі фінансової звітності зорієнтовані на оцінку активів за справедливою вартістю та як правило вимагають аудиторських підтверджень її достовірності. За П(С)БО 30 «Біологічні активи» облік поточних біологічних активів рослинництва впливає на фінансові результати діяльності підприємства без врахування суттєвої сукупності ризиків щодо отримання таких доходів чи збитків в майбутньому. Проблема є в тому, що ніякого доходу чи збитків при застосуванні справедливої вартості до оцінки поточних біологічних активів рослинництва не виникає. Переоцінюється (дооцінюється чи уцінюється) лише вартість таких активів для певних потреб.

Відображення зміни вартості активів у складі додаткового капіталу дає можливість відобразити реальну ситуацію з вартістю поточних біологічних активів у рослинництві. Додатковий капітал відображає власне джерело формування активів підприємства. Такий порядок відображення активів в обліку буде, з однієї сторони, сприяти задоволенню інтересів різних

господарських суб'єктів, а також посилить достовірність фінансової звітності підприємств. На сьогоднішній день останнє є важливим і при розподілі прибутку за річним результатом роботи, коли поточні біологічні активи рослинництва (озимі посіви) важко визнати доходами. Разом з тим, кожен засновник сільськогосподарських підприємств вправі в будь-який час реалізувати своє право на вихід з підприємства. Виникає інша проблема, на яку дату балансу оцінювати вартість його частки майна, якщо припинення корпоративних правовідносин відбувається протягом періоду, а не в кінці року.

Ми пропонуємо балансове узагальнення поточних біологічних активів рослинництва робити лише на ті звітні дати, коли у підприємства є для цього вагомі (вищевказані) потреби. Це дасть можливість господарствам надавати потрібну інформацію інвесторам і кредиторам у потрібний їм термін, в результаті буде досягатися економічна вигода з двох сторін завдяки взаємному порозумінню. Таким чином, П(С)БО 30 «Біологічні активи» має надавати підприємствам право самостійного вибору оцінки поточних біологічних активів рослинництва та, відповідно, і їх балансових узагальнень.

Література

1. Бруханський Р. Ф. Управлінський облік. Навчальний посібник / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – 223 с.
2. Бруханський Р. Ф. Організація бухгалтерського обліку в умовах реструктуризації сільськогосподарських підприємств / Р. Ф. Бруханський // Придніпровський науковий вісник. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 1998. – № 100 (167). – С. 55-59.
3. Бруханський Р. Ф. Контролінг / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2010. – 114 с.
4. Бруханський Р. Ф. Оптимізація процесу нарахування і виплати дивідендів у сільськогосподарських підприємствах України / Р. Ф. Бруханський // Інноваційна економіка. – 2010. – Випуск 5 (19). – С. 220-224.
5. Бруханський Р. Ф. Особливості концепції дивідендної політики сільськогосподарських підприємств / Р. Ф. Бруханський // Наука молода. – Тернопіль : Економічна думка, 2003. – № 1. – С. 73-78.

Янковська С.

Тернопільський національний економічний університет

СТАНДАРТ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Експертне дослідження згідно завдання експертної установи та постанови правоохоронних органів про призначення судово-бухгалтерської експертизи успішно виконуватиметься лише при умові ретельного розроблення методики її проведення. Формування і практична реалізація цієї методики проводиться згідно стандарту судово-бухгалтерської експертизи, яким, зокрема, передбачається чітка послідовність виконання організаційних, інформаційних та методичних експертних процедур. В результаті експертне дослідження набуває системності, створюються умови для впровадження наукових методів дослідження із застосуванням автоматизованих систем обробки інформації на персональних комп'ютерах і т.д.

Таким чином, стандарт судово-бухгалтерської експертизи необхідний для того, щоб можна було повною мірою виконати всі завдання щодо її проведення.

Відповідно до типового стандарту судово-бухгалтерської експертизи застосовуються локальні стандарти дослідження матеріальних, трудових, фінансових ресурсів, процесів виробничо-господарської діяльності тощо.